

Jud. dr. VOICU PUȘCAȘU

PROCEDURI PENALE

Sinteze practice

Universul Juridic

București

-2012-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2012, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PUȘCAȘU, VOICU**

Proceduri penale : sinteze practice /

Voicu Pușcașu. – București : Universul Juridic, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-973-127-683-0

343(498)(075.8)(079.1)

REDACȚIE:

tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0731.121.218**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL

telefon: **021.314.93.15; 0726.990.184**

DISTRIBUȚIE:

tel./fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

COMENZI ON-LINE,

CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15 %

LISTĂ DE ABREVIERI

alin.	alineatul
art.	articolul
C. Ap.	Curtea de apel
C. C.	Curtea Constituțională
C. civ.	Cod civil
Convenția europeană	Convenția europeană a drepturilor omului
Convenția E.D.O.	Convenția europeană a drepturilor omului
C. pen.	Cod penal
C. pr. civ.	Cod de procedură civilă
C. pr. pen.	Cod de procedură penală
C.R.	Constituția României
C.S.J.	Curtea Supremă de Justiție
C.U.P.J.	Comisia de Unificare a Practicii Judiciare
Curtea E.D.O.	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
d.e.	de exemplu
dec.	decizie
D.Î.T.S.	decizie de îndrumare a Tribunalului Suprem
D.R.I.L.	decizie pronunțată în recurs în interesul legii
Ed.	editura
Î.C.C.J.	Înalta Curte de Casație și Justiție
lit.	litera/literele
M. Of.	Monitorul Oficial
N. C. civ.	Noul Cod civil
N. C. pen.	Noul Cod penal

16 | Proceduri penale

N. C. pr. pen.	Proiectul Noului Cod de procedură penală
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
p.	pagina
pp.	paginile
par.	paragraful
pct.	punctul
Reg.	Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești
sent.	sentință
T.M.B.	Tribunalul Municipiului București
Trib.	Tribunalul
Trib. Suprem	Tribunalul Suprem
urm.	următoarele

CUVÂNT-ÎNAINTE

Am scris această lucrare în primul rând dintr-o necesitate practică, constatând, în primii ani de profesie, din experiența proprie, și nu numai, că, adesea, informația cea mai necesară și utilă în sala de judecată nu este și cea mai ușor accesibilă la momentul când este nevoie de ea. Cauza acestui fenomen este una cât se poate de simplă: lipsesc din spațiul nostru juridic lucrările care să sintetizeze, într-o manieră concisă, ansamblul informației utile în practică, astfel încât, de cele mai multe ori, pentru a afla răspunsul la problema intervenită, trebuie consultate multe lucrări diferite, de la simple manuale, la coduri comentate sau tratate.

Pentru acest motiv, ideea care a stat la baza acestei lucrări nu a fost niciun moment să urmeze calea atâtor altor lucrări în materia procedurii penale, fie că sunt cursuri universitare, tratate sau monografii – lucrări fără îndoială valoroase și mai ample ca informație teoretică – ci, pur și simplu, să reunească și să sintetizeze informația utilă practicianului, oferindu-i o perspectivă practică și concretă a derulării unor proceduri penale, îndeosebi de competența judecătoreiei, cu care familiarizarea se poate face relativ dificil.

Cu toate acestea, prezenta lucrare nu este, așa cum ar putea părea din cele de mai sus, o compilație, o simplă colecție de idei practice în procedura penală. Primul obiectiv pe care l-am urmărit a fost ordonarea logică, coerentă și concretă a procedurilor penale întâlnite frecvent în practica judiciară, de o așa manieră încât să poată fi înțelese, atât în liniile lor mari, cât și în detaliile lor – adesea lipsite de orice reglementare legală. Urmărind firul lucrării, cititorul va putea să își reprezinte cu multă acuratețe desfășurarea unei proceduri judiciare, de la înregistrarea unui dosar și până la pronunțarea hotărârii judecătorești. De asemenea, cei interesați de o

informație punctuală, se vor putea orienta cu ușurință după modul de structurare al lucrării și, sper, vor avea rezultatul dorit.

Lucrarea este structurată în două părți principale, prima privind procedura generală de judecată, aplicabilă, în lipsa altor reglementări exprese, oricărei proceduri speciale, iar secunda prezentând câteva din procedurile penale frecvent întâlnite în practică.

M-am concentrat pe aspectele practice ale celor de mai sus, redând, succint, hotărârile care mi s-au părut mai relevante, pronunțate de instanța constituțională și de instanța noastră supremă, fie că sunt decizii în recursuri în interesul legii, decizii de îndrumare (ale fostului Tribunal Suprem) sau decizii de speță, dar și pe minutele fostei Comisii de unificare a practicii judiciare, existentă la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii. În plus, unde mi s-a părut relevant, am făcut trimitere și la practica judiciară a unor instanțe de grad inferior. De asemenea, în cadrul fiecărei proceduri analizate, am inclus și modele de minute de sentințe penale, în speranța că și acestea pot ajuta la atingerea scopului propus.

Fără îndoială, lucrarea poate suferi încă substanțiale îmbunătățiri. Îmi asum acest demers, chiar dacă el nu poate fi decât unul de durată, pentru a atinge dezideratul stabilit, acela de a contura un mic ghid al aspectelor practice ale principalelor proceduri penale întâlnite în activitatea practică.

* * *

În final, dar nu în cele din urmă, nu pot să nu mulțumesc tuturor celor care au contribuit, inclusiv prin încrederea și răbdarea lor, la conturarea acestei lucrări, persoane fără de care, probabil, acest proiect nu ar fi prins viață.

PARTEA I

**PROCEDURA GENERALĂ
DE JUDECATĂ**

1. ÎNAINTEA ȘEDINȚEI

1.1. Complete competente

- Art. 96¹ alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești¹: **CERERILE ACCESORII** referitoare la un dosar repartizat aleatoriu **se judecă de același complet.**
- Art. 98 alin. (2) din Reg.: Incidentele procedurale, precum **INCOMPATIBILITATEA, RECUZAREA** sau **ABȚINEREA**, se vor soluționa de **completul cu numărul imediat următor**, care judecă **în aceeași materie**. Dacă în materia respectivă nu există decât un singur complet de judecată, incidentele procedurale referitoare la toți membrii completului vor fi soluționate de completul imediat următor, indiferent de materia în care judecă.
- Art. 98 alin. (3) din Reg.: În urma soluționării cu admitere a incidentelor procedurale prevăzute la alin. (2) dosarul se repartizează **aleatoriu**.
- Art. 99 alin. (4) din Reg.: În caz de **DISJUNGERE**, dosarul nou-format se repartizează **aceluiși complet** pentru respectarea principiului continuității.
- Art. 99 alin. (5) din Reg.: **REPUNEREA PE ROL A CAUZEI după suspendare**, pentru continuarea judecății, se va realiza de către **completul investit** aleatoriu cu soluționarea cauzei. În cazul în care acest complet a fost desființat sau membrii acestuia nu mai funcționează în cadrul instanței, dosarul se va repartiza completului care are același număr în noua

¹ Aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387/2005.

configurație. În situația în care nu există un asemenea complet, dosarul se va repartiza completului imediat următor competent să judece cauza, corespunzător fazei procesuale în care se află aceasta.

- Idem pentru cererile de **ÎNDREPTARE A ERORILOR MATERIALE** și cererile de **COMPLETARE A HOTĂRĂRII** – art. 99 alin. (5) din Reg.
- Art. 99 alin. (6) din Reg.: Cauzele trimise spre **REJUDECARE DUPĂ DESFIINȚARE/CASARE** revin la **completul inițial investit**. În caz de incompatibilitate, se aplică în mod corespunzător art. 98.
- Art. 99 alin. (8) din Reg.: Cererile de **PRESCHIMBARE A PRIMULUI TERMEN** de judecată vor fi soluționate de **completul de judecată** care a primit dosarul prin repartizare aleatorie¹.
- Art. 100 din Reg.: Pe **perioada vacanței judecătorești** se vor forma complete separate, pentru a se asigura soluționarea cauzelor urgente sau a celor care impun celeritate.
- Art. 160 din Reg.: În timpul vacanței judecătorești, colegiile de conducere, la propunerea președinților, vor stabili numărul și compunerea completelor de judecată care vor funcționa numai pentru această perioadă.

¹ Evident, același complet va dispune cu privire la preschimbarea primului termen de judecată, atunci când sesizarea cu privire la acest aspect se realizează din oficiu, în condițiile art. 291 alin. (3¹) C. pr. pen., care face referire explicită la completul de judecată investit cu judecarea cauzei.

1.2. Măsurile dispuse la primirea dosarului

- Art. 97 alin. (1) din Reg. și art. 295, 313 alin. (2) C. pr. pen.: Dosarele repartizate pe complete în mod aleatoriu vor fi preluate de președintele sau de unul dintre **judecătorii completului** de judecată, care va lua măsurile necesare în scopul pregătirii judecății, astfel încât să se asigure **soluționarea cu celeritate a cauzelor**.
- Măsurile dispuse constau în:
 1. **citarea părților** – art. 291 alin. (1) C. pr. pen.

 Î.C.C.J., dec. 2369/2005: Prevederile art. 291 alin. (3) C. pr. pen., potrivit cărora partea prezentă la un termen nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste termene, nu se aplică în cazul în care, după ce inculpatul a luat termenul în cunoștință, instanța și-a declinat competența. Prin urmare, instanța investită după declinarea de competență are obligația de a cita pe inculpat, iar în cazul în care inculpatul nu a fost citat și a fost condamnat în lipsă, dacă se cere extrădarea sa, acesta poate cere rejudecarea cauzei în temeiul art. 522¹ C. pr. pen.

- cei arestați sau deținuți vor fi citați, la fiecare termen, cu mențiunea că prezența e obligatorie, conform art. 314 alin. (2) C. pr. pen.

 C.U.P.J., noiembrie 2009: Prin „prezența inculpatului” arestat înțelegem fie prezența lui fizică, nemijlocită, fie o prezență digitală, audio și video, desfășurată în timp real, posibilitate pe care o conferă videoconferința; art. 314 alin. (2) C. pr. pen. trebuie interpretat în coroborare cu acest nou sens al expresiei „prezența inculpatului”, și anume în sensul că este obligatoriu transmisă videoconferința¹;

¹ Ipoteza avută în vedere de către Comisie privea situația în care inculpatul se afla arestat preventiv în străinătate și, deci, nu putea